

De impact van de omgevingswet op werken in met verontreinigde bodem

Aanleiding 4^e versie

CROW-richtlijn 'Werken in en met verontreinigde bodem' geeft invulling aan de Arbo-aspecten bij werkzaamheden in verontreinigde bodem en is ondersteunend ten aanzien van het aandachtsgebied milieu.

Door invoering van de omgevingswet verandert de milieuwetgeving. De publicatie is hierop nu aangepast. Hierbij kunnen we enkel de generieke kaders aangeven van het landelijk beleid. Onder de omgevingswet zal voor veel werkzaamheden (< 25 m³) sprake zijn van lokaal beleid op basis van wat lokaal Bevoegd Gezag relevant vindt.

Milieu

- Van geval naar activiteit: niet de omvang van het geval is bepalend maar de omvang van de werkzaamheden;
- Onder Omgevingswet onderscheid tussen graven en saneren;
- De Arbowet is ongewijzigd.

Graven (grondverzet zonder saneringsdoelstelling)

Bij bodemkwaliteit **kleiner of gelijk I-waarde**:

- **Graven in een volume < 25 m³** Geen rijksregels, wel zorgplicht.
- De Omgevingswet bevat een algemene zorgplicht. Dit houdt in dat overheden, bedrijven én burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving.
- **Graven in een volume > 25 m³** wordt gezien als Milieubelastende activiteit (MBA) Regels staan in Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal) Er is geen vergunningplicht;
- Paragraaf 3.2.21 van het Bal bevat bepalingen over het graven in bodem met een kwaliteit onder of gelijk aan de interventiewaarde bodemkwaliteit namelijk dat dit als MBA beschouwd wordt in een volume > 25m³.

Graven (grondverzet zonder saneringsdoelstelling)

- **Bij bodemkwaliteit kleiner of gelijk I-waarde in omvang > 25 m³:**
- Paragraaf 4.119 van het Bal geeft basisregels voor graven in bodem met een kwaliteit onder of gelijk aan de I-waarde. De basisregels hebben betrekking op het voorgaand bodemonderzoek, het gescheiden houden van grond, de tijdelijke uitname van grond en de tijdelijke opslag van vrijgekomen grond.
- De voorschriften van paragraaf 4.119 richten zich tot degene die feitelijk de activiteit uitvoert, degene die daartoe opdracht heeft gegeven en de eigenaar en de beheerder van de locatie waar de activiteit wordt verricht.

Graven in bodem met een kwaliteit onder of gelijk aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (paragraaf 4.119)

Artikel	Geldt in dit geval	Termijn	Aan te leveren gegevens
4.1220	het graven in bodem met een kwaliteit onder of gelijk aan de interventiewaarde bodemkwaliteit	- een week voor het begin - direct na het wijzigen van de begrenzing of de verwachte datum van het begin	a. de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht; b. de verwachte datum van het begin van de activiteit; en c. de verwachte duur ervan

Graven (grondverzet zonder saneringsdoelstelling)

Bij bodemkwaliteit **groter dan I-waarde**:

- Graven in een volume **< 25 m³** gelden geen Rijksregels, gemeente is bevoegd gezag, **Bruidsschat** is van toepassing. Bruidsschat is Overgangsrecht, een set regels over onderwerpen die onder de Omgevingswet overgaan van het Rijk naar **decentrale overheden**.
- Gemeenten en waterschappen kunnen deze regels van de bruidsschat direct na inwerkingtreding van de Omgevingswet wijzigen, behouden of laten vervallen.
- Bruidsschatregels gelden voor beschikte locaties ernstig, geen spoed, en zones in de BodemKwaliteitKaart verontreinigd boven de I-waarde.
- Gemeenten en waterschappen hebben tot 5 jaar na invoering van de OW tijd om de regels aan te passen in het omgevingsplan.

Bruidsschat

Informatieplicht

Ten minste 1 week voor begin graafwerkzaamheden via Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) aanleveren:

- De begrenzing van de locatie waar de activiteit plaatsvindt
- De verwachte datum van het begin van de activiteit
- De verwachte duur ervan.

Maar niet bij:

- Tijdelijke uitname
- Spoedreparatie vitale ondergrondse infrastructuur

Bruidsschat

Inhoudelijke voorschriften:

- Tijdelijke opslag in de nabijheid van de ontgraving tot uiterlijk 8 weken na beëindiging graven;
- MKB conform BRL SIKB 6000 verplicht bij ontgravingen dieper dan een afdeklaag/leeflaag. Aanwezigheid verplicht bij het moment van doorgraven en weer herstellen van de afdeklaag (het kritische moment).

Graven (grondverzet zonder saneringsdoelstelling)

Bij bodemkwaliteit **groter dan I-waarde in een volume >25 m³** :

- Graven MBA; Algemene regels paragraaf 3.2.22 en 4.120 in Bal.
- Paragraaf 3.2.22 bevat bepalingen over het graven in bodem met een kwaliteit onder of gelijk aan de interventiewaarde bodemkwaliteit namelijk dat dit als MBA beschouwd wordt in een volume > 25m³.
- Paragraaf 4.120 geeft basisregels voor graven in bodem met een kwaliteit groter dan de I-waarde. De basisregels hebben betrekking op het bodemonderzoek, het gescheiden houden van grond, de tijdelijke uitname van grond en de tijdelijke opslag en/of afvoer van vrijgekomen grond. Daarnaast aanvullende regels die zich richten zich op een melding vooraf, kwaliteitsborging van de werkzaamheden (BRL SIKB 6000/ 7000 en een informatieplicht bij beëindiging van de activiteit.
- De voorschriften van paragraaf 4.120 richten zich tot degene die feitelijk de activiteit uitvoert, degene die daartoe opdracht heeft gegeven en de eigenaar en de beheerder van de locatie waar de activiteit wordt verricht.

Graven (grondverzet zonder saneringsdoelstelling)

Melding en termijnen

Graven in bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit (paragraaf 4.120)

Artikel	Geldt in dit geval	Termijn	Aan te leveren gegevens
4.1225	het graven in bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> - Ten minste vier weken voor het begin, een week voor het begin als het gaat om tijdelijk uitnemen van grond - Ten minste een week voordat de activiteit op een andere manier wordt verricht dan overeenkomstig de eerder aangeleverde gegevens 	<ul style="list-style-type: none"> a. de onderzoeken, bedoeld in paragraaf 5.2.2 (voorafgaand bodemonderzoek); b. gegevens over de ontgraving, aangeduid op een kaart en op een dwarsprofiel; c. het bodemvolume in kubieke meters waarbinnen de activiteit wordt verricht; d. de verwachte hoeveelheid terug te plaatsen grond in kubieke meters; en e. de verwachte hoeveelheid af te voeren grond per partij als bedoeld in artikel 4.1230 in kubieke meters <p>NB: bij een verandering hoeven alleen de gewijzigde gegevens te worden aangeleverd.</p>
4.1226	het graven in bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> - Ten minste een week voor het begin als alleen het gaat om het tijdelijk uitnemen van grond - Direct na het wijzigen van de begrenzing of de verwachte datum van het begin 	<ul style="list-style-type: none"> a. de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht; b. de verwachte datum van het begin van de activiteit; c. de verwachte duur ervan; en d. de aanleiding en het doel van de activiteit

Graven (grondverzet zonder saneringsdoelstelling)

Melding en termijnen (2)

4.1227	het graven in bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit, behalve wanneer het gaat om een spoedreparatie van vitale ondergrondse infrastructuur	Een week voor het begin	a. de naam en het adres van degene die de werkzaamheden gaat verrichten; en b. de naam en het adres van de natuurlijke persoon en de onderneming die de milieukundige begeleiding gaan verrichten
4.1234	Het beëindigen van graven in bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit	Ten hoogste een week na het beëindigen van de activiteit	a. de datum van de beëindiging van de activiteit; b. als er sprake is van milieukundige begeleiding van de graafwerkzaamheden: de resultaten van de milieukundige begeleiding met daarbij in ieder geval: 1°. gegevens over de ontgraving aangeduid op een kaart en op een dwarsprofiel; 2°. de bestemming van grond die niet wordt teruggeplaatst; en 3°. de bijzondere omstandigheden die zich hebben voorgedaan.

Saneren

- Saneren geldt onder het Bal eveneens als MBA paragraaf 3.2.23 en 4.121;
- Voor uitvoering moet een melding gedaan zijn. Er is geen sprake van vergunningplicht.
- Ook is er geen formele toetsing vooraf door het bevoegd gezag (geen beschikking in de zin van Algemene wet Bestuursrecht).
- Er zijn twee standaard saneringsvarianten
  - **Afdekken,**
  - **Verwijderen**→ Of een combinatie van beide varianten
- Voor uitvoering geldt kwaliteitsborging (BRL SIKB 6000/7000)

Saneren

Saneren van de bodem (paragraaf 4.121)

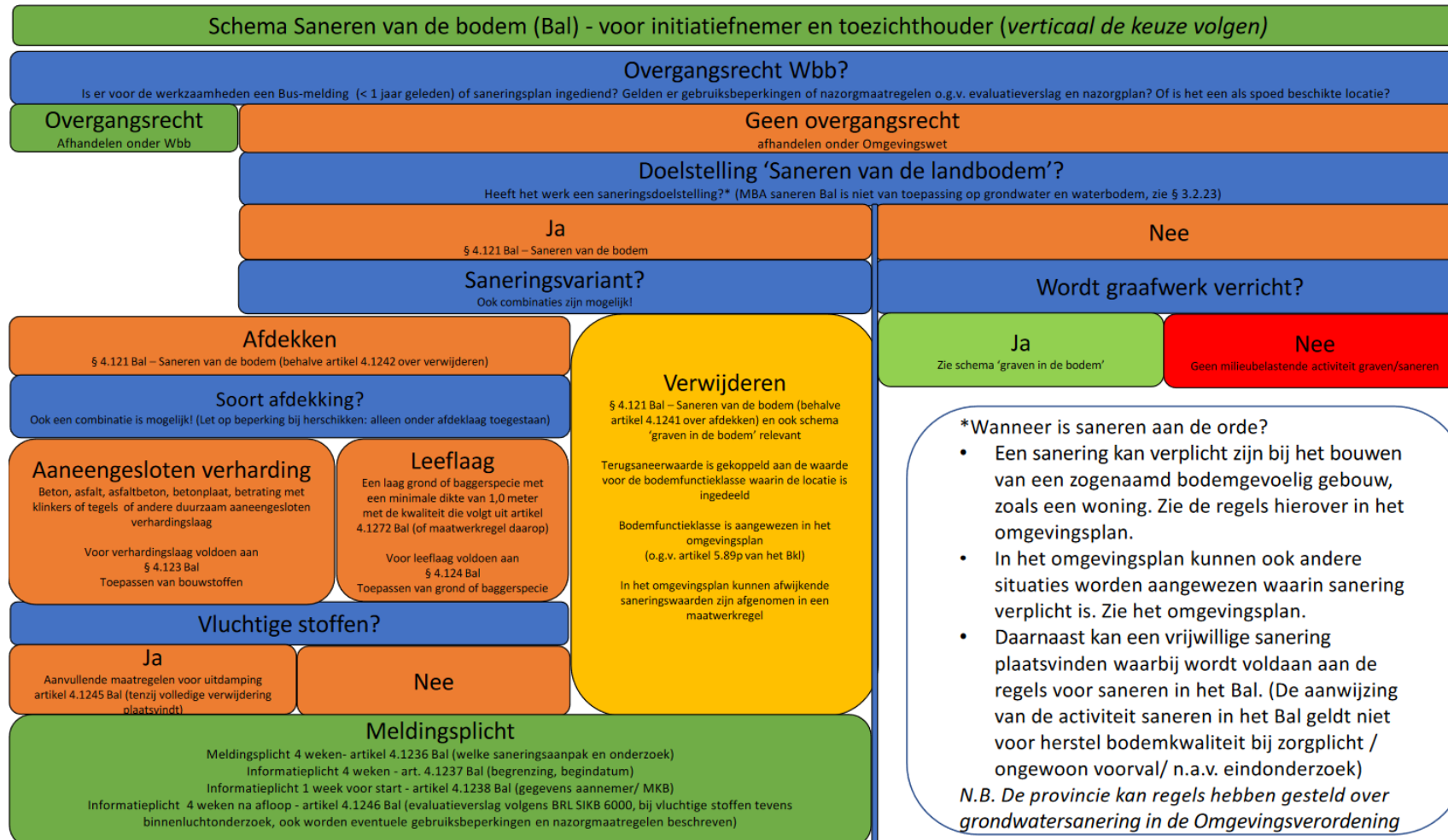
Artikel	Geldt in dit geval	Termijn	Aan te leveren gegevens
4.1236	Voorafgaand aan de activiteit Saneren	Vier weken voor aanvang	<p>a. de onderzoeken, bedoeld in paragraaf 5.2.2;</p> <p>b. de keuze voor een van de saneringsaanpakken, bedoeld in artikel 4.1241 of 4.1242;</p> <p>c. bij een saneringsaanpak als bedoeld in artikel 4.1241: een omschrijving van de saneringsaanpak, waaronder in ieder geval:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1°. het type afdeklaag, bedoeld in artikel 4.1241; 2°. de situering van de afdeklaag aangeduid op een kaart en op een dwarsprofiel; 3°. als grond wordt herschikt: de hoeveelheid grond die ten hoogste wordt afgevoerd of herschikt in kubieke meters; en 4°. als grond wordt herschikt: de situering van de herschikte grond op een kaart; <p>d. bij een saneringsaanpak als bedoeld in artikel 4.1242: een omschrijving van de saneringsaanpak, waaronder in ieder geval:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1°. gegevens over de ontgraving aangeduid op een kaart en op een dwarsprofiel; 2°. het bodemvolume in kubieke meters waarbinnen de werkzaamheden worden uitgevoerd; 3°. de hoeveelheid af te voeren grond per kwaliteitsklasse als bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit in kubieke meters; en 4°. een aanduiding van de waarde voor de bodemfunctieklasse, bedoeld in artikel 4.1242; <p>e. als de bodem is verontreinigd met vluchtige stoffen: een omschrijving van de maatregelen om uitdamping van vluchtige stoffen tegen te gaan, bedoeld in artikel 4.1245; en</p> <p>f. als afvalwater wordt geloosd: de lozingsroutes.</p>

Saneren

- Meld en informatieplicht

4.1238	Saneren van de bodem	1) Ten minste een week voor het begin	<p>2) Als aanvullend wordt gevraagd de volgende gegevens:</p> <p>a. de naam en het adres van degene die de werkzaamheden gaat verrichten; en</p> <p>b. de naam en het adres van de onderneming die de milieukundige begeleiding gaat verrichten; en</p>
		2) Direct na het wijzigen van de gegevens	<p>c. de naam van de natuurlijke persoon die de milieukundige begeleiding gaat verrichten</p> <p>NB: bij een verandering hoeven alleen de gewijzigde gegevens te worden aangeleverd.</p>
4.1246	Beëindiging van de sanering van de bodem	Ten hoogste vier weken na het beëindigen	<p>1) een evaluatieverslag volgens BRL SIKB 6000 dat in ieder geval de volgende gegevens bevat:</p> <p>a. de resultaten van de milieukundige begeleiding, bestaande uit het onderdeel processturing met daarbij in ieder geval een opsomming van bijzondere omstandigheden die zich hebben voorgedaan tijdens het saneren van de bodem; en</p> <p>b. de resultaten van de milieukundige begeleiding, bestaande uit het onderdeel verificatie van het eindresultaat van de saneringsaanpak.</p> <p>2) Bij aanwezigheid van verontreinigingen met vluchtige stoffen in de bodem wordt ook een onderzoek overgelegd dat aantoont dat de kwaliteit van de binnenlucht in een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie met de in artikel 4.1245, tweede lid, bedoelde maatregelen voldoet aan de Toxicologische Toelaatbare Concentratie in Lucht (TCL) in microgram per kubieke meter lucht zoals opgenomen in bijlage XIIIb bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.</p> <p>3) Als er sprake is van gebruiksbepalingen of nazorg worden ook gegevens en bescheiden bij het evaluatieverslag verstrekt over:</p> <p>a. de gebruiksbepalingen die wenselijk zijn ter bescherming van de gezondheid; en</p> <p>b. een voorstel voor nazorgmaatregelen als bedoeld in paragraaf 5.1.4.5.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.</p>

Schema Saneren van de bodem (Bal)

*Wanneer is saneren aan de orde?

- Een sanering kan verplicht zijn bij het bouwen van een zogenaamd boderngevoelig gebouw, zoals een woning. Zie de regels hierover in het omgevingsplan.
- In het omgevingsplan kunnen ook andere situaties worden aangewezen waarin sanering verplicht is. Zie het omgevingsplan.
- Daarnaast kan een vrijwillige sanering plaatsvinden waarbij wordt voldaan aan de regels voor saneren in het Bal. (De aanwijzing van de activiteit saneren in het Bal geldt niet voor herstel bodernkwaliteit bij zorgplicht / ongewoon voorval/ n.a.v. eindonderzoek)

N.B. De provincie kan regels hebben gesteld over grondwatersanering in de Omgevingsverordening

Extra informatie

- Informatie over de Omgevingswet: WWW.IPLO.nl
- Vragen over de richtlijn via de **helpdesk** van CROW

Bedankt!

info@crow.nl

Tel. 0318 69 53 00

Volg ons op [LinkedIn](#)

Aanmelden voor onze [nieuwsbrief](#)